

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	26 november 2024	n.v.t.

Onderwerp

Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024

Advies

- 1 Aan te gaan de Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024 met Qbuzz B.V., Vivara Investments S.A., Société Générale Luxembourg Leasing S.A., Société Générale S.A., en -indien aan de orde- de “Materieel B.V. Concessiehouder”, inclusief bijlagen;
- 2 Vast te stellen de brief waarmee aan Qbuzz B.V. wordt toegestaan om overeenkomstig het schriftelijk verzoek van 24 oktober 2024 een eerste batch van 50 elektrische bussen van het merk Yutong in te zetten in de OV-concessie Zuid-Holland Noord;
- 3 Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee zij, nadat alle partijen als genoemd onder adviespunt 1 hebben ondertekend, worden geïnformeerd over het aangaan van de Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024, en over het verlenen van gedeeltelijke ontheffing van de concessievoorwaarden;
- 4 Vast te stellen de publiekssamenvatting over het besluit van Gedeputeerde Staten tot het aangaan van de Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024 en het verlenen van gedeeltelijke ontheffing van de concessievoorwaarden.

N.B. Op grond van artikel 2, lid 2, onder a van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023 wordt de overeenkomst die nog als concept is aan te merken niet actief openbaar gemaakt tot het moment dat de Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024 door alle partijen is ondertekend.

Besluit GS

Wordt na de GS-vergadering ingevuld.

Bijlagen

1. Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024, inclusief bijlage Toelichting op SocGen/EIB leasefinancieringsstructuur
2. Brief GS aan PS inzake het aangaan van de Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024 en het verlenen van gedeeltelijke ontheffing van de concessievoorwaarden, inclusief betreffende ondertekende Meerpartijenovereenkomst als bijlage
3. Brief GS aan Qbuzz B.V. inzake Gedeeltelijke ontheffing concessievoorwaarden OV-concessie Zuid-Holland Noord
4. Ontheffingsverzoek Qbuzz B.V.

1 Toelichting voor het College

Doel MPO en aanleiding tot aanpassing

De Meerpartijenovereenkomst inzake financiering materieel concessie Zuid-Holland Noord 2024 (hierna: "MPO") beoogt de externe financierbaarheid van materieel dat in de nieuwe concessie Zuid-Holland Noord wordt ingezet – Zero-Emissie bussen en bijbehorende laadinfrastructuur, gezamenlijk: het "Materieel" – te vergroten en de financieringskosten (rentelasten) te reduceren. Om dit doel te bereiken worden in de MPO afspraken gemaakt met concessiehouder Qbuzz en de financier van het Materieel. Deze afspraken houden onder andere in dat de provincie een deel van de periodieke exploitatiesubsidie rechtstreeks, namens de concessiehouder, aan de financier voldoet ter betaling van de periodieke financieringskosten van de concessiehouder.

Daarnaast worden er in de MPO afspraken gemaakt met de financier van het Materieel over toepassing van de overnameregeling en de gecontinueerde inzet van het Materieel mocht de concessie om wat voor reden voortijdig eindigen en/of in het geval er aan het eind van de concessie (nog) geen opvolgende concessiehouder is. Belangrijk doel hiervan is om de doorlopende beschikbaarheid van het Materieel in het concessiegebied Zuid-Holland Noord te waarborgen.

De MPO is in modelvorm opgenomen als Bijlage K bij het Bestek Europese aanbesteding concessie openbaar vervoer Zuid-Holland Noord (ZHN). Dit nadat PS hadden ingestemd met dit toevoegen (zie voorafgaande besluitvorming). Het model biedt de concessiehouder de mogelijkheid om de MPO na gunning van de concessie op onderdelen in goed overleg tussen de concessiehouder, de financier en de provincie aan te passen. Voorwaarde hiervoor is dat aanpassingen niet tot extra risico's voor de provincie leiden en niet ten koste gaan van de doelen die de provincie met de MPO nastreeft, te weten:

- (i) het verlagen van de financieringslasten om zo een beter OV-aanbod voor reizigers in te kunnen kopen; en
- (ii) de continuïteit van het openbaar vervoer te waarborgen, ook bij een eventuele vroegtijdige beëindiging van de concessie.

De ervaring leert dat de MPO, die ook in het kader van andere OV-aanbestedingen door de provincie wordt toegepast, vrijwel altijd wordt aangepast. Doel hiervan is doorgaans om de (model) MPO goed te laten aansluiten op de door de concessiehouder gekozen financieringsstructuur. Financiering van het Materieel vindt over het algemeen plaats via een met een bank overeengekomen *sale-and-leaseback* of (project)financiering.

Aanpassingen MPO concessie ZHN 2024

Ook in dit geval heeft de concessiehouder voorgesteld de MPO op onderdelen te wijzigen. Deze wijzigingen houden eveneens verband met de door de concessiehouder gewenste financieringsstructuur. Deze structuur gaat uit van een *sale-and-leaseback* van het Materieel. De financier (leasemaatschappij) zal het Materieel echter niet zelf in eigendom verkrijgen. Hiervoor wordt een zogenaamd *special purpose vehicle* (de "SPV") opgericht. De SPV stelt het Materieel op basis van een (hoofd)leaseovereenkomst ter beschikking aan de leasemaatschappij (*Societe Generale*,

de “**Leasemaatschappij**”) welke het Materieel op haar beurt via een (onder)leaseovereenkomst aan de concessiehouder beschikbaar stelt.

Relevant is verder dat de SPV het Materieel financiert via één of meerdere leningovereenkomsten met (een andere entiteit van) Société Generale en de Europese Investeringsbank (EIB) (gezamenlijk: de “**Banken**”). Ten behoeve van deze financiering zullen de Banken pand- en hypotheekrechten op (onder andere) het Materieel verkrijgen. Deze zekerheden zullen worden verleend aan een derde-partij, de zekerhedenagent (de “**Agent**”). Dit is in de financieringsmarkt gebruikelijk. Meer informatie over de voorgenomen financieringsstructuur staat in Bijlage “Toelichting op SocGen/EIB leasefinancieringsstructuur” bij de MPO. Deze bijlage bevat ook een schematische weergave van de financieringsstructuur.

In de door de concessiehouder gewenste financieringsstructuur is, vanuit het perspectief van de concessiehouder, nog steeds sprake van een *sale-and-leaseback* van het Materieel. De concessiehouder zal ter zake het Materieel een leaseovereenkomst aangaan met de Leasemaatschappij. Verschil met een meer traditionele *sale-and-leaseback* is dat de eigendom van het Materieel en de lease niet in één hand liggen. Hierdoor is sprake van een hoofdlease- en een onderleaseovereenkomst. Tot slot financiert de SPV het Materieel in dit geval zelf óók extern via de Banken welke, via de Agent, zekerheidsrechten op het Materieel verkrijgen. De model-MPO anticipeert niet op een dergelijke *sale-and-leaseback* constructie. Deze is té specifiek om in het model rekening mee te houden. Het is om deze reden dat de MPO zal worden aangepast.

Aanpassing betreft met name het partij maken bij de MPO van alle hiervoor genoemde partijen. Dit met uitzondering van de Banken, namens wie de Agent partij bij de MPO wordt. Door het partij maken van alle bij de financiering betrokken externe partijen – de Leasemaatschappij, de SPV en de Agent – wordt gewaarborgd dat de MPO op dezelfde wijze uitwerkt als in het geval slechts sprake was van één leasemaatschappij. Het is om deze reden dat de provincie wil meewerken aan de door de concessiehouder gewenste aanpassingen. Deze voldoen aan de voorwaarde die hiervoor in de model MPO zijn opgenomen (zie hierboven).

De “Materieel B.V. Concessiehouder” betreft de op te nemen partij bij de MPO indien een separate entiteit (en niet de Concessiehouder) huurder wordt van de Laadinfra Leiden. Indien de gemeente Leiden voorafgaand aan de ondertekening van de MPO akkoord gaat met het vestigen van een opstalrecht ter zake de Laadinfra Leiden zal de verwijzing naar de onder 6. in de MPO bedoelde partij/de Laadinfra Leiden worden geschrapt in de MPO. Alsdan zal de Laadinfra Leiden automatisch onder het via de Financiering gefinancierde Materieel vallen.

Gedeeltelijke ontheffing concessievoorwaarden

Concessiehouder Qbuzz heeft een ontheffingsverzoek ingediend om, in afwijking van de inschrijving, een vijftigtal 15-meter bussen van het merk Yutong in te zetten in de Concessie (“Eerste Batch Bussen”), ter vervanging van de oorspronkelijk in te zetten bussen van het merk Van Hool. Laatstgenoemde fabrikant is in april 2024 failliet gegaan, hetgeen Qbuzz dwong tot het zoeken van een gelijkwaardig alternatief. Met bijgevoegde brief verleent de Provincie aan Qbuzz de gevraagde Ontheffing zodat het Qbuzz is toegestaan de Eerste Batch Bussen in te zetten in de Concessie.

Hieraan wordt wel de voorwaarde verbonden dat Qbuzz de in het Ontheffingsverzoek gedane toezeggingen ten aanzien van de evaluatie van de Eerste Batch bussen nakomt. In afwijking van het ontheffingsverzoek stellen wij daarbij als voorwaarde dat de evaluatie van de eerste Batch bussen al plaatsvindt in het eerste kwartaal van 2025 (en niet pas in het tweede), en dat als de keuze valt op het bestellen van de extra 62 bussen bij Yutong, deze bussen uiterlijk bij start dienstregelingjaar 2026 in de Concessie dienen te zijn ingestroomd. De Provincie verklaart de Overnameregeling van toepassing op de Eerste Batch Bussen voor het geval de Concessie wordt beëindigd vóór 11 december 2037.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00
Programma : Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's : Geen
Beheersmaatregelen : Niet van toepassing. Het aangaan van deze MPO heeft geen financiële gevolgen voor de begroting van de Provincie. Wel leidt deze overeenkomst ertoe, dat de in de begroting opgenomen exploitatiesubsidie voor deze Concessie wordt opgesplitst in een deel exploitatiesubsidie en een deel te betalen leasetermijnen.

Juridisch kader

Met het aangaan van de gewijzigde MPO ontstaan de rechten en verplichtingen tussen partijen over en weer zoals hierboven beschreven. Deze rechten en verplichtingen zijn gelijk aan die van de model MPO die destijds onderdeel uitmaakte van de aanbestedingsprocedure voor de Concessie. Zoals hierboven ook is beschreven, is samen met de externe juridisch adviseurs vastgesteld dat de wijzigingen ten opzichte van de model MPO niet tot een wijziging van de rechten en verplichtingen ten nadele van de provincie leiden.

Dit geldt eveneens voor het al dan niet mede ondertekenen van deze overeenkomst door de Materieel BV Concessiehouder, zoals hiervoor onder 1. Toelichting voor het college' is beschreven. Het eventueel mede aangaan van deze overeenkomst met de Materieel BV Concessiehouder betekent alleen een extra partij die verplichtingen aangaat en rechten verkrijgt, welke anders bij de overige partijen liggen. Voor de provincie verandert er verder niets als het gaat om haar rechten en plichten.

Op grond van artikel 176 van de Provinciewet zal de MPO door de CdK worden ondertekend.

De bijlagen bij de MPO die niet zijn meegestuurd met dit GS-voorstel zijn momenteel nog niet in definitieve vorm beschikbaar. Deze bijlagen worden in de periode tussen heden en ondertekening van de MPO gefinaliseerd. Deze werkwijze is afgestemd met de concessiehouder. Juridische experts van het advocatenkantoor Van Doorne te Amsterdam zullen, voor zover nodig, nagaan of de inhoud van de nog te finaliseren bijlagen in lijn is met de in de MPO gemaakte afspraken. Het gaat dan met name om de als bijlage bij de MPO op te nemen leaseovereenkomst (Bijlage 2 MPO) en zekerhedendocumentatie (Bijlage 4 MPO)."

Voor wat betreft de te verlenen toestemming aan Qbuzz voor het inzetten van de Yutong bussen in plaats van de overeengekomen Van Hool bussen geldt, dat dit niet tot een wezenlijke wijziging van de concessieovereenkomst leidt. Immers, voor nu is vastgesteld dat deze bussen voldoen aan de volgens

de concessievoorwaarden geldende specificaties. Evaluatie zal straks bepalen of dit feitelijk ook het geval is, en of de vervolgserie daadwerkelijk ook bij Yutong besteld zal worden.

2 Voorafgaande besluitvorming

Provinciale Staten hebben in de vergadering van 14 december 2022 ingestemd met het aan het bestek van de openbare aanbesteding van de OV-concessie Zuid-Holland Noord toevoegen van de Model MPO (besluit 7504). Vooruitlopend op deze instemming was de Model MPO reeds in conceptvorm aan het bestek van de op dat moment al lopende aanbesteding toegevoegd. Na het onherroepelijk worden van de gunning van de concessie in augustus 2023 aan Qbuzz, gaf laatstgenoemde aan om gebruik te willen maken van de in de aanbesteding geboden mogelijkheid om een MPO af te sluiten voor de financiering van het Materieel.

3 Proces

De uiteindelijke versie van de MPO zoals deze nu voorligt is het resultaat van een onderhandelingsproces tussen de provincie, concessiehouder Qbuzz en de hiervoor genoemde financieringspartijen. De provincie is hierbij vertegenwoordigd door ter zake kundige juridische experts van advocatenkantoor Van Doorne te Amsterdam.

4 Participatie en rolneming

Niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Over dit besluit vindt geen communicatie plaats, anders dan de publicatie op de provinciale website in het kader van de actieve openbaarheid nadat alle partijen de overeenkomst ondertekend hebben.